

Eerstelijns logopedie en de instellingen voor auditief en/of communicatief beperkte leerlingen

Leerlingen met een taalontwikkelingsstoornis die door de instelling voor auditief en/of communicatief beperkte leerlingen in de reguliere school worden ondersteund zijn meestal ook in behandeling bij een logopedist. De reguliere school (de leerkracht), de ambulante dienstverlener van de instelling en de logopedist hebben ieder een eigen verantwoordelijkheid in de ontwikkeling van de leerling. De NVLF en Siméa erkennen het belang van onderlinge afstemming.

In deze leidraad wordt met instelling de school voor auditief en/of communicatief beperkte leerlingen (cluster 2) bedoeld. De school is de "reguliere" school die de leerling bezoekt. De logopedist en de eerstelijns logopedist waarbij de leerling in behandeling is.

In de afstemming tussen de logopedist, de school en de ambulante dienstverlener van de onderwijsinstelling worden knelpunten ervaren. De knelpunten in de afstemming tussen de onderwijsinstelling en de eerstelijns logopedist zijn de afgelopen tijd onderwerp van gesprek geweest tussen de NVLF en Siméa.

De knelpunten hebben te maken met:

1. Onderzoek ten behoeve van de onderbouwing van de aanvraag of onderzoek ten behoeve van de evaluatie van de ondersteuning.
2. Het beantwoorden van gerichte vragen middels een verslag, bij aanvraag voor of de evaluatie van de ondersteuning.
3. Het vergoeden van overleg op de reguliere school als aan de leerling ondersteuning is toegekend door de instelling.

In deze notitie beschrijven de NVLF en Siméa wat de aanbevolen handelwijze is in de samenwerking tussen de eerstelijns logopedisten en de onderwijsinstelling.

1. Het verrichten van aanvullend onderzoek ter onderbouwing van de ernst van de TOS

1a. In de fase dat de reguliere school ondersteuning aanvraagt

De reguliere scholen kunnen ondersteuning aanvragen voor leerlingen met een ernstige mate van een TOS. De reguliere school wordt gevraagd de onderwijsbehoefte van de leerling te onderbouwen en de eigen ondersteuningsvragen te formuleren. In de [Siméa brochure richtlijn toelaatbaarheid](#) staat vanaf pagina 29 hoe de ernstmaat voor TOS kan worden onderbouwd. Meestal vraagt de reguliere school (via de ouders) de logopedist om deze gegevens.

Handelwijze:

De aanvraag van ondersteuning is de verantwoordelijkheid van de reguliere school en de ouders. Er is op dit moment nog geen formele relatie tussen de logopedist en de (onderwijs)instelling.

De gevraagde informatie zal meestal beschikbaar zijn vanuit de onderzoeken die in de eerstelijns logopedie gebruikt worden bij de diagnostiek en behandeling van TOS.

Als er bij de onderzoeksgegevens sprake is van een geringe overschrijding van de geldigheidstermijn, kan worden nagegaan of de feitelijke situatie van de leerling nog aansluit bij de beschikbare gegevens of dat er toch nieuw onderzoek nodig is. Het onderzoek is onderdeel van het logopedisch behandelplan en wordt door de zorgverzekeraar vergoed.

Aanbeveling:

Als gedurende het schooljaar al bekend is dat er wellicht ondersteuning zal worden aangevraagd, raden we aan om het tijdstip van het aanvullend onderzoek zoveel als mogelijk samen te laten vallen met het moment van de tussentijdse evaluatie van het logopedisch behandelplan. De ouders van de leerling kunnen een rol spelen in deze afstemming.

1b. De leerling ontvangt ondersteuning door de onderwijsinstelling

De reguliere school is jaarlijks verplicht het ontwikkelingsperspectief (OPP) te evalueren, inclusief het daaruit voortvloeiend handelingsdeel. Bij de evaluatie wordt ook nagegaan of de ondersteuning door de instelling nog noodzakelijk is. Er kunnen redenen zijn om de ernst van de stoornis opnieuw na te gaan en/of dat er recente onderzoeksgegevens nodig zijn.

Handelswijze:

- De school en/of de ambulant dienstverlener van de instelling stelt een gerichte vraag aan de logopedist.
- Ook hierbij geldt dat de gevraagde informatie meestal beschikbaar is vanuit de onderzoeken bij de diagnostiek en behandeling van taalontwikkelingsstoornissen en uit de halfjaarlijkse evaluatie die de logopedist moet doen. Wanneer ouder onderzoek nog steeds de situatie van de leerling goed weergeeft, dan is er geen nieuw onderzoek nodig. Een toelichting dat de situatie nog aansluit is dan voldoende. Ook is er geen uitgebreide verslaglegging nodig. Zie hiervoor bij 2.

In het geval dat de logopedist oordeelt dat de vraag geen relatie heeft met het behandelplan, dan kan de logopedist dit aan de school doorgeven. Als de ambulant dienstverlener het gevraagde onderzoek toch noodzakelijk vindt en dit een onderwijshoudelijk doel heeft, dan kan de logopedist gevraagd worden om een offerte via de ambulant dienstverlener aan de onderwijsinstelling uit te brengen voor het verrichten van het onderzoek. Na akkoord door de onderwijsinstelling kan de logopedist het gevraagde onderzoek factureren.

2. De verslagen

2a. In de fase dat de reguliere school ondersteuning aanvraagt.

Ook hierbij geldt dat de reguliere school verantwoordelijk is voor de aanvraag van ondersteuning en de onderbouwing van de noodzaak. De meeste informatie zal de reguliere school zelf aandragen omdat deze gericht is op de onderbouwing van de onderwijsbehoefte in de schoolse setting. Een kort verslag van de logopedische behandeling is relevant om de problematiek van de leerling te kunnen duiden.

Handelswijze:

Een uitgebreid verslag van de logopedische behandeling is voor de aanvraag niet nodig. Siméa stelde een handreiking op voor de logopedische verslaglegging. Met de handreiking voor logopedische verslaggeving is zoveel als mogelijk aangesloten bij de gegevens beschikbaar in het logopedisch ¹dossier.

(Zie [Siméa brochure richtlijn toelaatbaarheid](#) in hoofdstuk C.2.)

Aanbeveling:

Als gedurende het schooljaar al bekend is dat er wellicht ondersteuning zal worden aangevraagd, raden we aan om het tijdstip van (het aanvullend onderzoek) en verslaglegging zoveel als mogelijk samen te laten vallen met het moment van de verslaglegging aan de huisarts. De ouders van de leerling kunnen een rol spelen in deze afsteming.

2b. De leerling ontvangt ondersteuning door de onderwijsinstelling

In het kader van de jaarlijkse evaluatie van het ontwikkelingsperspectief (OPP) en het bepalen of de leerling nog voor ondersteuning op school in aanmerking komt, kan informatie over de voortgang van de logopedische behandeling relevant zijn. Afhankelijk van de vraagstelling kan hiervoor een breed overleg noodzakelijk zijn, dan wordt de handelswijze als onder 3 gevolgd.

¹ Op basis van de NVLF richtlijn dossiervoering

In geval de vraagstelling eenduidig is en een breed overleg niet noodzakelijk dan wordt onderstaande handelswijze afgesproken.

Handelswijze:

- De school en/of ambulante dienstverlener stelt een gerichte vraag aan de logopedist die betrekking heeft op de (voortgang binnen de) logopedische behandeling.
- De logopedist kan om de vraag te beantwoorden volstaan met een korte berichtgeving via de ouders en/of een kort telefonisch afstemmingsoverleg (max 5 minuten, waar mogelijk op afspraak). Een uitgebreid verslag is niet nodig (zie de handreiking in de Siméa brochure).

Aanbeveling:

- Via de ouders kan er afstemming plaats vinden over het tijdstip van de evaluatie van het OPP en de verslaglegging aan de huisarts bij een behandeling die nog niet is afgerond.

3. Overleg op school bij leerlingen die ondersteuning krijgen vanuit de onderwijsinstelling

Er zijn situaties waarbij het belangrijk is voor de voortgang van het leerproces op school dat er een gezamenlijk overleg plaatsvindt tussen school, ouders, ambulante dienstverlener en de behandelend logopedist. Voor de logopedist bestaat geen mogelijkheid de tijdsinvestering hiervoor te declareren bij de zorgverzekeraar. De NVLF en Siméa hebben hierover de volgende afspraak gemaakt:

In de situatie waarbij de reguliere school ondersteuning krijgt voor een leerling door de onderwijs instelling voor auditief en/of communicatief beperkte leerlingen waarbij geconstateerd is dat:

- het noodzakelijk is dat de logopedist deelneemt aan een breed overleg op school
- het overleg een onderwijsinhoudelijk doel dient
- ouders instemmen met de aanwezigheid van de behandelend logopedist in het breed overleg, de logopedist door de ambulante dienstverlener wordt uitgenodigd aanwezig te zijn bij het breed overleg.

Handelswijze:

De logopedist offreert via de ambulante dienstverlener aan de onderwijs instelling het tarief dat voor de aanwezigheid bij het overleg in rekening wordt gebracht.

Na akkoord door de onderwijsinstelling kan de logopedist de deelname aan het overleg factureren.